ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

7700 Търговище, пл. Свобода
Телефон: +359 601/687 00; факс: +359 601/620 57, 622 12
e-mail:obshtina@targovishte.bg; www.targovishte.bg

ГОДИШЕН ОТЧЕТ

ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА
ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА В ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ
ЗА 2022 ГОДИНА

Програмата за развитие на туризма в Община Търговище е разработена на основание чл.11 от Закона за туризма, в съответствие с Националната стратегия за устойчиво развитие на туризма, във връзка с приоритетите на Областната стратегия за развитие на туризма и съобразно задачите на Общинският план за развитие на Община Търговище 2014-2020 г.

Общинската програма за развитие на туризма в Община Търговище е приета с Решение №15, Протокол №36 от 28.04.2022г.на Общински съвет Търговище.

Настоящата програма за развитие на туризма в Община Търговище е естествено продължение на дейностите по извеждане и систематизиране на целите, мерките и приоритетите за утвърждаване на устойчиви и балансирани схеми за развитие и управление на туристическите дейности и потенциал на общината.

В Програмата за развитие на туризма в Община Търговище бяха заложени определени цели и приоритети базирани на действащите механизми в условия на нормална икономическа и социална среда, в която туризмът е сред отраслите в икономиката с потенциален растеж , както в регионален така и на национален мащаб.

Туризмът в България се е възстановявал от ковид кризата и бележи ръст спрямо най-добрата си година - 2019-а.

През 2022 г. България е посрещнала около 40% повече туристи в сравнение с предходната 2021 година. Летният сезон е преминал успешно с удвояване на нощувките на чуждите летовници в морските ни курорти.

Една година, която доказа че българският туризъм може да работи устойчиво, особено когато става въпрос за семеен бизнес, къщи за гости, малки семейни и корпоративни хотели.

Реализираните нощувки в Община Търговище за периода януари-декември 2022 г. са 31 076 лица. Броят на гостите отседнали в местата за настаняване са близо 17 741, от които 14 683 са българските посетители и 3 058 чужденци. Като цяло се отчита ръст от 20% спрямо 2021г. Приходите от нощувки са в размер на 2 130 798 лв., в средно 9 места за настаняване с 456 легла.

След пандемията и в резултат на нормализиране работата с посетителите се констатира сериозно нарастване броя на посетителите в музейните обекти. Единствено Хаджи Ангеловата къща е затворена за посещения към момента поради реставрация. Данните показват 3 пъти по-голямо увеличение на посещенията в музея. Посетителите са 14 720 човека, в т.ч. 4 258 – с безплатен вход. Приети са 2 гостуващи изложби. Подготвени и представени са 11 собствени самостоятелни изложби. Музеят участва с експонат от тракийския период в голяма национална изложба „Доспехите на тракийските воини“, организирана от Националния археологически институт с музей при БАН в София. Спечелени и в процес на реализация са 6 проекта: 2 насочени към реставрация и консервация на музейни обекти, 2 свързани с преодоляване и справяне с последствията от енергийната криза и издръжката на музейните обекти и 2 свързани с издаването на рекламни и научни издания. Всички проекти са финансирани по програми на Министерство на културата.

Дейностите, заложени за изпълнение в Общинската програма за развитие на туризма в Община Търговище за 2022г., в основната си част бяха реализирани.

Бяха осъществени събития от културният и спортен календар на общината. Бе проведен Традиционният пролетен панаир и Изложение Търговище- събития съпътствани от богата културна и увеселителна програма. Изготвиха се рекламни туристически материали- пътеводител и карта .

В официална церемония Българската хотелиерска и ресторантьорска асоциация /БХРА/ връчи годишна награда за професионални постижения в областта на туризма на античният и средновековен град „Мисионис" като „Най- перспективен обект на културно-историческия туризъм на 2021г." Бяха предостави 40 000 лв. за финансиране на археологическите проучвания на обект „Античен и средновековен град Мисионис" от общинският бюджет.

Организацията и информационното обслужване бяха част от компетенциите на Туристическият информационен център и Община Търговище. Предоставяна бе информация за популяризиране на онлайн каналите на Министерство на туризма. Бяха сведени актуални статистически данни за изготвяне на анализ, одобряване на текстови и имиджови брошури с обекти за рекламни клипове от Организацията за управление на Дунавски туристически район. Системно се поддържа интернет сайта и фейсбук страницата на Туристическият информационен център. Проведени бяха събирания на Консултативният съвет по въпросите на туризма в Община Търговище. Разглеждани и засягани бяха актуални теми и събития .

Изнасянето на Туристическият информационен център в рамките на Традиционният пролетен панаир би било алтернатива на популяризирането на основните разработени туристически продукти. Функциите на продавач и информатор , а не толкова на гид биха повлияли върху приходите от дейността му.

Хижа „Младост", винарска изба „Овчарово", парк „Източен парк" и др. обекти с акцент към развиване на потенциален туристически продукт, са интересен партньр в търсене на добри практики.

Моделът на масов туризъм всъщност се оказва неработещ. Индивидуалният семеен туризъм се оказа устойчив, базиран на къщи за гости и семейни хотели с ориентация към по-специализиран туризъм- кулинарен, културно-познавателен, екотуризъм.

Античният и средновековен град Мисионис е със специален фокус към археологическите обекти засилващи вниманието към културно-историческият туризъм, позволяващ утвърждаването му като целогодишна дестинация с положителен ефект на национално и регионално ниво.

Подобряването на дигиталното промотиране, изготвянето на кратки видеа , даващи информация за архитектурната забележителност със съвместна работа на експерти и представители на туроператори, са определящи за създаването на туристически продукт популяризиращ региона и страната целогодишно.

Като цяло последствията от епидемиологична обстановка наложиха жестоки рестрикции в сектора и той се превърна в бизнес, който все по-малко започна да зависи от хората, които го правят. Предизвикателството да се съхрани ресурса и хората ангажирани с него стои все повече на дневен ред, променяйки сегмента към очакванията и действителността.

Планирането на дейностите по програмата за развитието на туризма за 2023г. от Общинската програма за развитие на туризма в община Търговище трябва да бъдат реалистични: от една страна трябва да бъдат изпълними като заложени цели, а от друга страна, да бъдат осъществими като разполагаеми ресурси в условия на невъзможност за планиране и целеполагане .

Осъществяването на целите, заложени в програмата, изисква значителни фипансови ресурси. Съгласно чл. 60, ал.1 от Закона за туризма средствата за развитието на туризма в общините се набират от:

1. средства, предоставени за изпълнение на целеви програми и проекти;

2. средствата, събрани от туристическия данък;

3. дарения и помощи, средства по международни програми и споразумения, когато не е предвидено те да постъпят в държавния бюджет.

Приходите от туристически данък през 2022г. са в размер на 16 055лв., като за 2021 г. са били в размер на 13 449лв. През 2023 г. са предвидени приходи от този данък в размер на 16 000 лв.

Настоящият Отчет по Общинската програма за развитие на туризма в Община Търговище за 2022г. е приет с Решение №18, Протокол №50 от 27.04.2023г. на Общински съвет – Търговище.

Съгласно Решение №18 по Протокол №50/27.04.2023г.

ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

7700 Търговище, пл. Свобода
Телефон: +359 601/687 00; факс: +359 601/620 57, 622 12
e-mail:obshtina@targovishte.bg; www.targovishte.bg

ПРОГРАМАТА
ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА В ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ
2023 ГОДИНА

ВИЗИЯ

Община Търговище - разпознаваема туристическа дестинация с утвърден индивидуален облик.

ЦЕЛИ

Целите за развитието на Община Търговище се базират на постигане на устойчиво развитие на туризма, чрез:

- Изграждане на работещ и конкурентоспособен модел на развитие;
- Разумно използване на природният и културен туристически ресурс и развитие на модерна туристическа инфраструктура;
- Балансирано развитие на туристическия продукт;
- Провеждане на активна маркетингова политика на дестинацията за популяризиране и утвърждаване нейния имидж на туристическия пазар;
- Укрепване на институционалната рамка за развитието на туризма в общината;
- Насърчаване координирането на политиката и сътрудничеството между местната власт, частния сектор и неправителствените организации;
- Организация и информационно обслужване;
- Насърчаване развитието на малкия и среден бизнес и разкриване на нови работни места в сферата на туризма. Провеждане на професионално обучение и повишаване на квалификацията, изграждане на нови умения на заетите в туристическия бизнес.

Основните направления, свързани с развитието на туризма в общината, ще се базират на потенциала (природно и културно-историческо наследство), с който тя разполага, като продуктовата диверсификация се осъществи чрез разработването на нови продукти. Традициите, природните дадености и местоположението на общината са предпоставка за развитието на различни видове туризъм, определящи туристическия продукт на общината: Културен/Познавателен; Селски; Екологичен; Спортен; Винен туризъм.

Основните предизвикателства и рискове са свързани с инфраструктурното осигуряване, изграждането на съоръжения за допълнителни развлекателни дейности и атракции . На практика всички предвидени дейности ще подпомагат туристическото развитие, защото са свързани с подобряването на месната среда (селища, пътища, инфраструктура и др.), неотменна част от туристическият продукт на всяка дестинация.

ПРИОРИТЕТИ

Културно- познавателен туризъм

Културният туризъм заема 11,1% в дела на всички туристически продукти в България. Съществува тенденция на ръст на културния туризъм в световен и национален мащаб. Културният туризъм задоволява специфични естетични, интелектуални и психологически потребности на личността и предполага висока обща култура, засилена любознателност и наличието на изследователски дух у практикуващите го туристи. Този вид туризъм може да бъде изключително вълнуващ и удовлетворяващ. По територията на цялата страна са пръснати уникални археологически открития – древни селищни могили от епохата на неолита, тракийски светилища и гробници, останки от римски градове, византийски и средновековни крепости, църкви и манастири, текета и много други. Тракийско, римско, византийско, турско, възрожденско и съвременно присъствие са напластявали културата и ценностите в района на Община Търговище. Потенциалът за експлоатация и развитие на културно-историческите забележителности са заложени в следните:

МЕРКИ:

- Оценка и анализ на разполагаемият ресурс и препоръка за превръщането им в завършен туристически продукт с атрактивен характер;

- Оптимално използване и съхраняване на културният потенциал- архитектурно-историческото наследство, паметници на културата, музей, фестивали, обреди, традиции и обичаи за активизиране на туристическата индустрия;
- Насърчаване на сувенирната индустрия;
- Обучение и квалификация на кадри пряко ангажирани в отрасъла за работа в сферата на културният туризъм а именно; аниматори, уредници, организатори, екскурзоводи и др.;
- Изпълнение на дейностите заложени в Културният календар на общината;
- Разработване на информационна система и поставяне на указателни табели за местонахождението на културно-историческите туристически обекти;
- Разработване на периодични маркетингови проучвания относно специфичните интереси и нужди на туристите при посещенията си;
- Изготвяне на специализирана информация за ученици с цел засилване на интереса и подобряване на знанията им относно културно-историческите забележителности в община Търговище.

Екотуризъм

Основният фактор, който предопределя избора на дестинация за екотуризъм, е атрактивната природа – богато биоразнообразие: природни паркове, уникални природни забележителности, впечатляващи пещери.

Създадени са условия за всякакви екологично съобразни дейности – разходки, планински преходи, наблюдение на птици, животни и растения, посещение на природни забележителности и много други. Основна и водеща обаче винаги е мисълта за съхраняване и опазване на природата.72% от практикуващите екотуризъм го съчетават с други видове туризъм.

МЕРКИ:

- Активна грижа чрез планове за управление на защитените територии;
- Провеждане на умерена политика и в рамките на допустимото ползване на екологичен ресурс;
- Изработване на механизми генериращи приходи за опазване на биологичното разнообразие;
- Подобряване на общата информираност относно разполагаемият ресурс в община Търговище;
- Разработване на специални образователни програми и залагането им в образователният процес на подрастващите;
- Изграждане на обща и специализирана инфраструктура при разработване на продукти и услуги в областта на екотуризма.

Селски туризъм

Селският туризъм в основната си част популяризира българският бит и култура, като гарант за запазване на националната ни идентичност, съхранявайки фолклора, обичаите и традициите ни. В българското село туристът е желан гост. Той може да участва в селскостопанската работа, излети, преходи с коне, в изучаването на местни занаяти и местната кухня, беритба на горски плодове и билки. Проблемите в селския туризъм са свързани с инфраструктурата.

МЕРКИ:

- Утвърждаване на мерки по съхраняване автентичността и уникалната селска атмосфера;
- Балансирано изграждане на туристическата инфраструктура в съотношение семплост/лукс;
- Изграждане и утвърждаване на маршрути по стопанства;

- Популяризиране на българската кухня, месни традиционни кулинарни специалитети и типичното топло българско гостоприемство;
- Изготвяне на календар на фолклорни събития, сборове, седенки, обичаи;
- Съхраняване на традиционните дейности в селското стопанство. Възможността туриста да участва от първа ръка в процеса на добиване, отглеждане и консумация на продукцията.

Спортен/приключенски туризъм

По своята същност спортният туризъм може да има активен или пасивен характер, в зависимост от участието в него. Пасивността се изразява в това туриста да бъде зрител а не пряк участник. Главни негови почитатели са младите хора и хората на средна възраст с афинитет към физическите активности и приключенията .

МЕРКИ:

- Насърчаване създаването на туристически спортно-развлекателни центрове;
- Изграждане и развитие на спортна инфраструктура;
- Популяризиране на активни дейности и спортни мероприятия с регионален и международен характер – „Вариант 5 “;
- Изграждане на спортни навици и двигателен режим в младите хора;
- Популяризиране на община Търговище като туристическа дестинация чрез известни спортисти свързани с района;
- Изготвяне на туристически пакетни услуги включващи културен, еко, селски и др. видове туризъм.

Винен туризъм

Виненият туризъм е специфична продуктова структура, който съчетава пътуване с мотив дегустация и търговия на вино с култура, история, красива природа и добра кухня. Традициите във винопроизводството и винената култура са характерни за района ни. Наличието на подходящи почви, благоприятен климат и особености на релефа създават добри условия за развитие на винарството и винен туризъм.

МЕРКИ:

- Увеличаване и обновяване качеството на лозарските масиви
- Утвърждаване и популяризиране на месни сортове
- Изграждане на партньорство между производители и дистрибутори
- Активна комуникация с туроператори
- Популяризиране и масовост в процеса на гроздобер , технологичен процес и дегустация чрез оформяне на комплексни туристически продукти

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Ефективно туристическо развитие, подчинено на опазването, възстановяването и съхраняване на природното и културно-историческо наследство за бъдещите поколения;
- По-високо качество на живот на местното население в общината в икономически, социален и психологически аспект;
- Решаване на маркетингови задачи и постигане на стандартите за качество на предлаганите туристически услуги.

Планирането на дейностите по програмата за развитието на туризма за 2023 г. от Програмата за развитие на туризма в община Търговище трябва да бъдат реалистични: от една страна трябва да бъдат изпълними като заложени цели, а от друга страна, да бъдат осъществими като разполагаеми ресурси в условия на невъзможност за планиране и целеполагане.

Осъществяването на целите, заложени в програмата, изисква значителни финансови ресурси. Съгласно чл. 60, ал.1 от Закона за туризма средствата за развитието на туризма в общините се набират от:

1. средства, предоставени за изпълнение на целеви програми и проекти;

2. средствата, събрани от туристическия данък;

3. дарения и помощи, средства по международни програми и споразумения, когато не е предвидено те да постъпят в държавния бюджет.

Приходите от туристически данък през 2022г. са в размер на 16 055лв., като за 2021 г. са били в размер на 13 449лв. През 2023 г. са предвидени приходи от този данък в размер на 16 000 лв.

ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА – ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

дейности	**срок**	**Отговорна организация**	**Прогнозна финансова стойност в лв.**	
			От Общински бюджет	От туристически данък
1.ИЗГРАЖДАНЕ НА НОВА И ПОДДЪРЖАНЕ НА СЪЩЕСТВУВАЩА ТЕХНИЧЕСКА И ТУРИСТИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТИРА				
1.1Регионален Исторически музей -Мисионис- арх.разкопки, реставрация и консервация	12.2023г	Община Търговище Регионален Исторически музей	50 000	
1.2 Подновяване и изграждане на нова информационна и указателна инфраструктура в градска среда/насочващи съоръжения към туристически обекти	12.2023г	Община Търговище Туристически информационен център		2 000
2. МАРКЕТИНГ И РЕКЛАМА				
2.1 Участие в туристически изложения и борси в страната	12.2023г	Община Търговище Туристически информационен център		1 000
2.2 Изработка, печат и разпространение на рекламни материали	12.2023г	Община Търговище Туристически информационен център		2 000

2.3 Маркетинг и реклама на Традиционен пролетен панаир Търговище	12.2023г	Община Търговище Туристичес ки информаци онен център		1 000
3.ОРГАНИЗАЦИЯ И ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ				
3.1 Издръжка Туристически информационен център	12.2023г	Община Търговище		8 000
3.2 Изработване на сувенири и рекламни артикули за продажба в ТИЦ	12.2023г	Община Търговище Туристичес ки информацион ен център		2 000
ОБЩО ЗА :			**50 000**	**16 000**
ОБЩО по чл.60 ал.2 от Закон за туризма				**16 000**

Настоящата Програма за развитие на туризма в Община Търговище за 2023 г. е приета с Решение №18.., Протокол № 50 от 27.04.2023г. на Общински съвет – Търговище.

Съгласно Решение №18 по Протокол №50/27.04.2023г